

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Територіальні громади оцінюють можливості реалізації визначених їм функцій відносно членів на основі свого потенціалу.

Потенціал територіальної громади для досягнення цілей є найважливішим об'єктом управління. Для реалізації визначених цілей територіальна громада використовує ресурсний потенціал: фінансовий, природний, людський, інформаційний, підприємницький, який створює бюджетний потенціал території громади щодо доходів до бюджету, які дозволяють добиватися своєї мети при виконанні бюджетних програм за рахунок видатків (здійснення витрат).

Отже, між ресурсним територіальним потенціалом громади існує тісний зв'язок з її бюджетним потенціалом у вигляді надходжень до бюджету та виконання функцій перед членами громади.

Ресурсний та бюджетний потенціал формують ринковий потенціал розвитку територіальної громади. Ринковий потенціал територіальної громади – це здатність суб'єктів громади створювати та реалізовувати об'єкти діяльності, здійснювати свій вплив на зовнішнє середовище з метою наповнення бюджету та використовувати його для підвищення рівня самодостатнього розвитку.

При цьому, ринковий потенціал території необхідно розглядати як можливість забезпечення розвитку громади за рахунок надходжень до бюджету.

Розвиток ринкового потенціалу є необхідною умовою успішного функціонування територіальної громади та виконання нею визначених функцій відповідно до видатків бюджету.

Для територіальних громад можна визначити такі основні суб'єкти формування бюджетного потенціалу:

1. Господарючі структури, які формують підприємницький потенціал громади:

- домогосподарства з господарською діяльністю на основі бізнесу відповідно до законопроекту № 10166 щодо запровадження режиму оподаткування доходів, отриманих фізичними особами без реєстрації фізичних осіб-підприємців. На нерегулярні доходи членів домогосподарств ставка податку має становити 5 - 6 %;
- фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність на основі господарської реєстрації і сплачують податки відповідно до вимог Податкового кодексу;
- комунальні підприємства територіальної громади створені для вирішення функцій обслуговування населення або здійснення бізнесу міжтериторіального характеру;
- державні підприємства і комунальні підприємства інших територіальних громад;
- структурні підрозділи державних підприємств і комунальних підприємств інших територіальних громад.

2. Господарючі структури без мети створення прибутку, але з наявними об'єктами оподаткування:

- бюджетні організації, що виконують державні і міжтериторіальні функції;
- бюджетні організації, що виконують функції територіальної громади;
- громадські організації, які функціонують на території громади.

3. Господарська діяльність домогосподарств для власних потреб.

Суб'єкти підприємницького потенціалу територіальної громади формують доходи її бюджету за рахунок державних і місцевих податків та відрахувань від чистого прибутку комунальних підприємств.

Інші господарючі структури забезпечують доходи до бюджету територіальної громади за рахунок адміністративних штрафів, санкцій і стягнень, плати за надання адміністративних послуг, орендної плати, платних послуг бюджетних установ.

У формуванні доходів територіальної громади приймають участь також держава та інші територіальні громади.

Виходячи з цього, необхідно підкреслити, що існує пряма залежність між підприємницьким потенціалом і сталим самодостатнім розвитком громади.

Список використаних джерел

1. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо запровадження спеціального режиму оподаткування доходів, отриманих фізичними особами від здійснення окремих видів діяльності від 20.10.2023 р. № 10166. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=77021
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>